

TUTKIMUKSEN ETIIKKA

Tutkittavien suoja (Reynolds 1987)

1. Osanottajille on selvitettävä tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja mahdolliset riskit siten, että he pystyvät sen ymmärtämään.
2. Osallistujilta on pyydettyä vapaaehtoinen suostumus. Yksilöllä on oikeus
  - a. kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen
  - b. keskeyttää mukanaolonsa milloin tahansa tutkimuksen aikana
  - c. oikeus kieltää jälkikäteen itseään koskevan aineiston käyttäminen tutkimusaineistona
  - d. tuntea nämä oikeutensa
3. Tutkijan on varmistettava että antaessaan suostumuksensa osallistuja tietää, mistä tutkimuksessa on kyse.
4. Osallistujien oikeudet ja hyvinvointi on turvattava, heidän hyvinvointinsa on ensisijaista verrattuna tutkimuksen muihin tavoitteisiin. Mahdolliset ongelmat on etukäteen otettava huomioon.
5. Tutkimustietojen on oltava luottamuksellisia. Tutkimuksen yhteydessä saatuja tietoja ei luovuteta ulkopuolisille eikä tietoja käytetä muuhun kuin luvattuun tarkoitukseen.
6. Kaikkien osallistujien on jätävä nimettömiksi, elleivät he nimenomaan ole antaneet suostumustaan identiteettinsä paljastamiseen. Tiedot on esitettävä siten, että osallistujien nimettömyys taataan.
7. Ennen kaikkea tutkijan on oltava vastuuntuntoinen: hänen on noudatettava kaikkia niitä sitoumuksia, jotka hän tekee.¹

Hyvä tieteellinen käytäntö tarkoittaa tiedeyhteisön tunnustamien toimintatapojen noudattamista, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä ja tulosten esittämisessä, muiden tutkijoiden työn ja saavutusten asianmukaista huomioonottamista, omien tulosten esittämistä oikeassa valossa sekä tieteen avoimuuden ja kontrolloitavuuden periaatteen noudattamista. (Suomen Akatemia 1998)

Vastuu hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta ja tutkimuksen rehellisyydestä sekä vilpittömyydestä on tutkimuksen tekijällä itsellään ja tutkimusryhmän sekä tutkimusyksikön johtajalla. Tämä tarkoittaa myös sitä, että opettajat ovat vastuussa esimerkiksi opinnäytetöissä kaikista oppilaittensa tekemistä ratkaisuksista, jotka koskevat tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä.²

Lähde.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli.

2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki. Tammi.

---

¹ Tuomi & Sarajärvi 2002, 128.

² Tuomi & Sarajärvi 2002, 130.